

7/6232

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI

SAYI :B.02.0.010/ 031. 12-89
KONU:

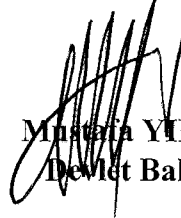
8.../4./2002

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İLGİ:** a) TBMM Başkanlığı Genel Sekreterliğinin 15.03.2002 gün ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/6232-13838/32935 sayılı yazısı.
b) Başbakanlığın 20.03.2002 gün ve B.02.0.KKG.0.12/106-684-7/1483 sayılı yazısı.

Siirt Milletvekili Ahmet Nurettin AYDIN'ın, Sayın Başbakana tevcih ettiği soru önergesi incelenmiş, söz konusu önergeye ilişkin cevabımız yazımız ekinde sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mustafa YILMAZ
Devlet Bakanı

EK : 1 (8 sayfa)

DAĞITIM :

Gereği İçin :
TBMM Başkanlığı

Bilgi İçin :
Başbakanlık

GAP KAPSAMINDA SİİRT İLİ'NE İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLAR

S.1) "GAP'ın meydana getireceği yüksek tarım ve sanayi potansiyeli, Bölge'de gelir düzeyini 5 kat artıracak, 2005 yılında 9 milyonu aşacak olan Bölge nüfusunun yaklaşık 3.5 milyonuna iş imkanı yaratacaktır." şeklindeki GAP Bölge İdaresi Başkanlığı'nın hedeflerine ulaşmaya sadece 3 yıl kalmış iken, GAP kapsamındaki Siirt ilinin ekonomik potansiyeli artmak bir yana, giderek azalmaktadır. 1970'li yıllarda gelişmişlik sıralamasında 38. sırada yer alan Siirt, 1984'te 53. sıraya, 2001 yılında da 68. sıraya düşmüş bulunmaktadır. Hal böyle iken, Siirt, GAP kapsamı dahilinde bir il olmaktan hangi çıkarları sağlamış bulunmaktadır?

S.2) Habitat II Konferansına sunulan bir raporda, GAP illerinden Gaziantep, Şanlıurfa, Adıyaman ve kısmen de Diyarbakır haricindeki GAP illerinin hiçbirinin sosyo-ekonomik açıdan GAP'tan kar edemediği ifade edilmektedir. Bu çerçevede örneğin, 1987'den bu yana Şanlıurfa'nın GSMH'sı % 110, Adıyaman'ın % 90 artmış iken, Siirt'teki GSMH dolar bazında % 40 artış gösterebilmiştir. GAP kapsamında olmayan herhangi bir ilin bile bu süredeki artışı % 100'leri geçmiş iken Siirt'in GAP kapsamındaki iller arasında bulunması ne anlam ifade etmektedir?

C.1-2) Güneydoğu Anadolu Bölgesi'ndeki su ve toprak kaynaklarının geliştirilmesini amaçlayan bir proje paketi olarak başlayan Güneydoğu Anadolu Projesi (GAP), 1989 yılında GAP Master Planı'nın hazırlanması ile çok sektörlü, entegre bir bölgesel kalkınma planına dönüştürülmüştür. Günümüzde ise GAP, tüm bileşenleriyle insan refahının ve yaşam standardının yükseltilmesini hedef alan bir insani gelişme programı olarak uygulanmaktadır.

Son yıllarda ülkemizde ve dünyada yaşanan gelişmeler çerçevesinde GAP Master Planı öngörülerine hedeflenen yılda ulaşılamayacağı ortaya çıkmış; GAP Master Planı'nın revizyonu gündeme gelmiştir.

Diğer yandan Haziran 1998'de alınan Bakanlar Kurulu Kararı ve 1998/21 Sayılı Başbakanlık Genelgesi ile GAP'ın tüm sektörel bileşenleriyle birlikte 2010 yılında tamamlanması için gerekli koordinasyon ve planlamaları yapma görevi GAP İdaresi'ne verilmiş; ve GAP Bölge Kalkınma Planı (2001), bu hedef doğrultusunda sürdürülebilir kalkınma yaklaşımı ve geniş kapsamlı paydaşların katılımı ile hazırlanmıştır.

GAP Bölge Kalkınma Planı çerçevesinde GSBH'nın yıllık ortalama artış hızının yüzde 7.76 olacağı öngörülmektedir. Plan dönemi sonunda Bölge'de yaklaşık yarısı tarım kesiminde olmak üzere bir milyon kişiye ilave istihdam olanağı sağlanacaktır.

GAP Bölge Kalkınma Planı'nın baz yılı olan 1998 için 6.7 milyon kişi olarak tahmin edilen bölge nüfusunun 2010 yılında 8.6 milyon kişiye ulaşacağı; Siirt il nüfusunun ise 334 508 ile Bölge nüfusunun % 3.9'unu oluşturacağı tahmin edilmektedir. Bu çerçevede 2010 yılında Siirt ilinde kişi başına gelirin 1998 yılına göre yaklaşık % 141 oranında artması öngörülmektedir.

GAP Bölge Kalkınma Planı'nın uygulanması sonucunda Bölge'de kişi başına gelir Türkiye ortalamasına yaklaşacak, iller arası gelir dağılımı bir ölçüde düzelecektir.

S.3) GAP kapsamındaki bir il olan Siirt'te GAP Bölge İdaresi Başkanlığı'nın kurumlaştığı 1986 yılından bu yana, hangi önemli yatırımlar kazandırılmıştır?

GAP Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilatı'nın kurulması Bakanlar Kurulu'nca 27 Ekim 1989 tarihinde kararlaştırılmıştır. 6 Kasım 1989 tarih ve 20334 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan 388 sayılı Kanun Hükmünde Kararname (KHK) ile kurulan GAP İdaresi bölgesel kalkınmayı planlamak, yönlendirmek, izlemek ve kuruluşlararası koordinasyonu sağlamakla görevlendirilmiştir.

A. PLANLAMA ÇALIŞMALARI

GAP İdaresi kuruluş amacı çerçevesinde GAP Bölgesi'ne yönelik planlama ve programlama çalışmaları yapmaktadır. 1989 yılında hazırlanan GAP Master Planı'ndan sonra Tarımsal Pazarlama ve Ürün Deseni (1992), GAP Bölgesel Ulaşım ve Altyapı Gelişme Çalışması (1992), Aksiyon Planı (1993-1997), Sosyal Eylem Planı (1994) ve GAP 2010 Planı (1998) çalışmaları tamamlanmıştır. 2001 yılında ise GAP'ın tüm sektörel bileşenleriyle birlikte 2010 yılında tamamlanmasına yönelik GAP Bölge Kalkınma Planı hazırlanmıştır.

B. TARIMSAL FAALİYETLER

GAP İdaresi, GAP Bölgesi'nde sulama sistemlerinin geliştirilmesi, tarımsal mekanizasyon, tarımsal araştırma, katılımcı sulama yönetimi, organize hayvancılık bölgesi kurulması, katılımcı kırsal kalkınma, sözleşmeli hayvancılık, ağaçlandırma ve erozyon kontrolü gibi tarımsal faaliyetler yürütmektedir. Ayrıca, sulama dışı alanlarda halkın gelir düzeyinin artırılmasını sağlamak amacıyla örnek bahçeler tesisi, yabani ağaçların aşılınması, arıcılık, su ürünleri, seracılık ve kümes hayvancılığının geliştirilmesine yönelik faaliyetler sürdürülmektedir.

Bu çerçevede Siirt İli'ne yapılan yatırımlar aşağıda özetlenmiştir.

1. Siirt Organize Hayvancılık Bölgesi Kurulması

Siirt Organize Hayvancılık Bölgesi Kurulması Projesi ile Siirt İl Merkezi'nde kalmış olan besicilerin Valilik ile beraberce yapılacak ortak çalışma sonucunda kent dışında oluşturulacak organize hayvancılık bölgesine taşınması, tekniğine uygun yapılacak kontrollü üretimle daha kaliteli ürün elde edilmesi ve Bölge'nin hayvancılık sektöründe sağlıklı gelişimine katkıda bulunulması amaçlanmaktadır.

Bu proje;

- Kent merkezi dışında, belirlenecek hazine arazisi üzerinde harita, imar, altyapı hizmetlerinin yapılmasını,
- Modern teknolojiye uygun işletme ve işleme tesisleri (et, deri vb.) ile ürünleri mamul ve yarı mamul hale getirecek mandıraların kurulmasını,
- Kontrollü ortamda üretilen ürünleri tüketiciye ulaştıracak bir pazarlama organizasyonunun oluşturulması ve böylece çiftçi gelirinin artırılmasını,
- İnsan ve hayvan sağlığı açısından önem arz eden koruyucu veterinerlik hizmetlerini kapsayacak entegre bir sanayi sitesinin kurulmasını içermektedir.

Siirt Valiliği, DPT, Tarım İl Müdürlüğü, Çevre Bakanlığı, T.C. Ziraat Bankası GAP Krediler Müdürlüğü ve GAP İdaresi'nin katılımı ile Siirt'te yapılan saha araştırması sonucunda en uygun yer olarak Beştabira mevki Doluharman Köyü tespit edilmiştir.

Yapılan çalışmalar kapsamında Siirt ili Merkez ilçe hayvancılık işletmelerinin sosyo-ekonomik analizi yapılmış, buna bağlı olarak uygulanacak hayvancılık modeli tespit edilmiştir. Ayrıca, su ve toprak etütleri yapılarak tesislerin projelendirilmesi ve yerleşim planları hazırlanmıştır. Bölge hayvancılığına uygun üretici organizasyon modeli ve hayvancılık bölgesinin kurulması için gerekli finansman kaynakları konusunda öneriler yapılmıştır.

2. Sulama Dışı Alanlarda Halkın Gelir Düzeyinin Artırılması

- Yabani Ağaçların Aşılması

Bıttım ağaçlarının ekonomiye kazandırılması amacıyla Valilik ile birlikte 5 yıllık bir proje planlanmış; 2001 yılında 25 000 adet bıttım ağacının aşılması gerçekleştirilmiştir.

- Yüksek Tünel Örnek Çalışması

Bölge ikliminin erkenciliğe yatkın olması nedeniyle üreticilerin teşvik edilmesi ve sebze tarımının yaygınlaştırılması amacıyla, Tarım İl Müdürlüğü'nün seçmiş olduğu çiftçilere, damla sulama ekipmanı dahil olmak üzere 1997 yılında 210 m² lik 7 adet yüksek tünel dağıtılmıştır.

- Örnek Bahçe Tesisi

1997 yılında başlayan çalışma ile Tarım İl Müdürlüğü kanalıyla belirlenen 19 çiftçiye 3 600 adet badem fidanı, 53 çiftçiye 11 500 adet antepfıstığı olmak üzere toplam 72 çiftçiye 15 100 adet meyva fidanı dağıtılmıştır.

- Yem Bitkilerin Üretimi

Siirt ili Kurtalan ilçesi Uluköy'de 100 üyeli süt sığırcı kooperatifine 4800 kg adi fiğ, 2400 kg korunga, 210 kg da yonca tohumu dağıtılmıştır.

Bölge'de yem bitkilerinin üretiminin geliştirilmesi amacıyla 2000 yılı ekim döneminde 3 çiftçiye toplam 600 kg koca fiğ tohumu ve 13 çiftçiye de toplam 1500 kg adi fiğ tohumu dağıtılmıştır.

3. Ağaçlandırma ve Erozyon Kontrolü - Termal Mevki Park Alanı Ağaçlandırması

Siirt'te, belediyenin talebi üzerine Termal mevki bitişindeki park alanlarına katkı sağlamak amacıyla 8 848 adet fidan alınmış, halk ve belediyenin katılımıyla dikilmiştir.

C. SOSYAL AMAÇLI FAALİYETLER

- Çok Amaçlı Toplum Merkezleri (ÇATOM)

GAP Bölgesi'nde "GAP Sosyal Araştırma ve Eylem Planı" çerçevesinde Kasım 1995'ten itibaren Çok Amaçlı Toplum Merkezleri (ÇATOM) açılmaya başlanmıştır. Kadınların statüsünü yükseltme ve kadınlara ilişkin sosyo-ekonomik gelişme göstergelerini iyileştirme amacına yönelik olarak çeşitli alanlarda eğitim programlarının (okuma-yazma, genel sağlık, ana-çocuk sağlığı ev ekonomisi, el sanatları, gelir getirici faaliyetlerde beceri geliştirme) uygulandığı, kısmi zamanlı poliklinik hizmetlerinin verildiği ve sosyo-kültürel etkinliklerin düzenlendiği ÇATOM'lar Bölge'de kentlerin daha çok kırdan göç etmiş yoksul ailelerinin oluşturduğu gecekondu mahallelerinde ve kadınların marjinalleştiği merkezi nitelikli köy yerleşimlerinde kurulmaktadır.

Siirt İli'nde de bu çerçevede;

Siirt-Evren Mahallesi (Eylül 1997)

Kurtalan İlçesi Uluköy (Eylül 1997)

Şirvan İlçesi (Aralık 1998)

Kurtalan İlçesi (Aralık 1998) olmak üzere toplam 4 adet ÇATOM faaliyettedir.

- Köye Dönüş ve Rehabilitasyon Projesi

Terör olayları nedeniyle istemleri dışında yaşadıkları yerleri terk etmek durumunda kalan nüfustan, terör olaylarının görece azaldığı bir ortamda, kendi istekleri ile güvenliği sağlanan köylerine geri dönmek eğiliminde olanların planlı bir biçimde geri dönüşlerinin sağlanması ve geri dönülen alanlarda sürdürülebilir yaşam koşullarının oluşturulması amacıyla çalışmalar yürütülmektedir.

Bu çerçevede Siirt İli'ne bağlı iki köyde 173 ailenin geri dönüşü planlanmakta, çalışmalar ilgili kuruluşlarla koordineli bir şekilde yürütülmektedir.

- Köye Dönüş ve Rehabilitasyon Alt Bölge Gelişme Planı Hazırlanması

Geri dönülen alanlarda sürdürülebilir yaşam koşullarının oluşturulması sürecinin sağlıklı ve etkin bir biçimde gerçekleştirilebilmesi için alt-bölge gelişme planı ve uygulama programı hazırlanmaktadır.

- GAP Bölgesi Halk Sağlığı Projesi

GAP İdaresi'nin 2002 Yılı Yatırım Programı'ndaki projelerinden "GAP Bölgesi Halk Sağlığı Projesi" Siirt ilini de kapsamaktadır. Proje; GAP Bölgesi'nde var olan veya barajlar, sulama altyapıları, tarımda sulamanın yaygınlaşması, ürün deseninin ve tarımsal pratiklerin değişmesi, sanayileşme ve kentleşme sonucunda oluşacak ekolojik ve çevresel değişmelere bağlı olarak ortaya çıkabilecek sağlık sorunlarını, özellikle su ile gelen hastalıkları ve nedenlerini belirlemek, ortaya çıkabilecek sağlık sorunları ve bunların önlenmesine yönelik politika, strateji ve uygulama yöntem ve araçlarını geliştirmek ve bu alanda bir izleme ve değerlendirme sistemi kurmak amacıyla uygulanmaktadır. Bir araştırma projesi olan ve GAP İlleri'nde yürütülen bu çalışma kapsamında sağlık hizmetlerinin durumu, üreme sağlığı, çocuk sağlığı, bulaşıcı hastalıklar, enfeksiyon ve paraziter hastalıklar, kronik hastalıklar, çevre,

özürlüler, mevsimlik göçler konuları bulunmaktadır. Proje kapsamında saha ve laboratuvar çalışmaları tamamlanan il verilerinin bilgisayara girilmesi işleri 7 Aralık 2001-20 Ocak 2002 tarihleri arasında bitirilmiş ve taslak sonuçlar elde edilmiştir.

- Çevre Projeleri

GAP İdaresi'nin çevre projeleri arasında yer alan "GAP Bölgesi'nin Günümüzdeki ve Yakın Gelecekteki İklim Durumunun İncelenmesi" ve "GAP Bölgesi Biyolojik Çeşitlilik Projesi" GAP Bölgesi'nin tamamını ve Siirt İli'ni de kapsamakta olan projelerdir.

- Kültür ve Turizm Projeleri

Kültür ve Turizm projeleri arasında yer alan ve Bölge'de Siirt İli'ni de kapsayan "Güneydoğu Anadolu Projesi Arkeolojik Yerleşmelerin Taranması" kapsamında Siirt İli'nin de 2002 yılı içinde yapılacak olan "Doğu Anadolu Keşif Gezisi" programına dahil edilmesi planlanmaktadır.

D. ALTYAPIYA YÖNELİK FAALİYETLER

Siirt İli kapsamında halen devam eden ve biten harita, imar ve altyapı projelerinin detayları aşağıda verilmektedir;

- Harita İşleri

Bitenler

1. Eruh Harita Yapımı
2. Atabağı Harita Yapımı
3. Baykan Harita Yapımı
4. Gözpınar Harita Yapımı
5. Kayabağlar Harita Yapımı
6. Kurtalan Harita Yapımı
7. Pervari Harita Yapımı
8. Şirvan Harita Yapımı

Devam Edenler

1. Beğendik Harita Yapımı

- İmar İşleri

Bitenler

2. Eruh İmar Planı
3. Baykan İmar Planı
4. Kayabağlar İmar Planı

Devam Edenler

Yok

- Altyapı İşleri**Bitenler**

1. Merkez Arıtma Tesisi Uygulama Projesi
2. Gözpınarı Kanalizasyon Şebeke ve Arıtma Tesisi Uygulama Projesi
3. Aydınlar Kanalizasyon Şebeke Uygulama Projesi
4. Baykan Kanalizasyon Şebeke Uygulama Projesi
5. Eruh Kanalizasyon Şebeke Uygulama Projesi
6. Gökçebağ Kanalizasyon Şebeke Uygulama Projesi
7. Kurtalan Kanalizasyon Şebeke Uygulama Projesi

Devam Edenler

1. Merkez Katı Atık Ön Fizibilite ve ÇED Çalışmaları

S.6) 1986 yılından bu yana, Siirt, GAP çerçevesinde hangi projeler için ne kadar ödenek almıştır?

C.6) Siirt İli'nde çeşitli sektörlerde farklı kuruluşlar tarafından yürütülen kamu yatırımlarının 1994-2001 döneminde yıllar itibariyle yatırım tutarları aşağıdaki tabloda verilmiştir. Siirt İli'ne ayrılan yatırım tahsislerinin GAP Bölgesi yatırımları içerisindeki payı % 3 düzeyinde seyretmektedir.

(2002 Yılı Fiyatlarıyla, Milyar TL)

	1995	1996	1997	1998	2000	2001
Tarım	84	147	232	236	378	1 065
Madencilik	393	95	148	85	412	574
İmalat	519	689	222	83	-	-
Enerji	1 598	1 748	1 413	2 153	2 481	2 651
Ulaştırma	3 413	2 902	3 541	4 469	11 533	5 360
Turizm	7	25	12	38	-	13
Konut	127	105	294	367	181	-
Eğitim	1 229	1 332	798	4 502	1 603	626
Sağlık	692	346	316	302	378	489
DKH	3 285	1 865	4 161	1 272	544	1 409
Siirt Toplamı	11 347	9 254	11 137	13 507	17 510	12 187

Tüm sektörleri içine alan GAP kamu yatırımları dikkate alındığında ulaşım ve telekomünikasyon ile kentsel alt yapının geliştirilmesine yönelik yatırımların önemli bir yer tuttuğu görülmektedir. Enerji sektörü yatırımlarının büyük bir bölümünü de iletim ve dağıtım tesislerinin yapımı oluşturmaktadır.

S.8) 32 Milyar dolarlık büyük bir proje olan GAP'ın gerçekleştirme hedeflerinden son yıllarda giderek uzaklaşıldığı görülmektedir. Hükümetinizin bu hedeflere ulaşmak için bir çabası var mıdır? Ülkemizi içine soktuğunuz malum ekonomik darboğazlar, GAP projesini de mi rafa kaldıracaktır?

C.8) 1989 yılında hazırlanan GAP Master Planı'ndan bu yana geçen sürede, Bölge'de, ülkede ve Ortadoğu'daki hızlı gelişmeler nedeniyle, Plan'da öngörülen hedeflerin gerisinde kalınmıştır. Irak ambargosu ve terör, Bölge'de kalkınma faaliyetlerini ve Bölge'nin Ortadoğu ülkeleriyle olan ticaretini olumsuz etkilemiş, Türkiye'nin kamu finansman dengesindeki bozulma, Proje'nin kaynak gereksiniminin yeterli ve zamanlı bir biçimde karşılanamamasını nedenlemiştir. Bu arada, uluslararası camiada kalkınma tanımı ve felsefesine yeni boyutlar eklenmiş; Master Plan'da üzerinde yeterince durulmayan, çevre ve sürdürülebilirlik kavramlarıyla Plan hazırlanırken hiç dikkate alınmayan katılımcılık gibi kavramlar ön plana çıkmıştır. Tüm bu gelişmeler ve Bölge'nin kalkınmaya olan artan ihtiyaçları, GAP Bölge Kalkınma Planı'nın yeni bir anlayışla hazırlanmasını gündeme getirmiştir.

Ayrıca Haziran 1998'de alınan Bakanlar Kurulu Kararı ve 1998/21 Sayılı Başbakanlık Genelgesi ile GAP'ın tüm sektörel bileşenleriyle birlikte 2010 yılında tamamlanması için gerekli koordinasyon ve planlamaları yapma görevi GAP İdaresi'ne verilmiş; ve GAP Bölge Kalkınma Planı (2001), bu hedef doğrultusunda sürdürülebilir kalkınma yaklaşımı ve geniş kapsamlı paydaşların katılımı ile hazırlanmıştır.

GAP Bölge Kalkınma Planı

İlkeler:

- i) Proje tasarım ve uygulamasındaki karar alma sürecine halk katılımı; değişik nüfus kesimlerine eşit ve adil yaklaşım; sürdürülebilir bir nüfus yapısı oluşturulması, eğitim ve sağlık hizmetlerinde insan kaynaklarının geliştirilmesi,
- ii) Herkes için yeterli konut sağlanması; yerleşmelerin yönetiminin iyileştirilmesi; toprak kullanımının sürdürülebilirlik temelinde planlanması; içme suyu, sanitasyon, katı atık boşaltımı gibi alanlarda entegre hizmet verilmesi,
- iii) Kalkınma hedef ve girişimlerine ilişkin insan etkinliklerinin yönlendirilmesi; insan etkinliklerinin çevre üzerindeki olumsuz etkilerinin denetlenmesi,
- iv) Toprak ve su kaynaklarının, birbirleriyle etkileşim içinde, hatta birbirleriyle rekabet durumunda olabilen çeşitli amaçlar için kullanımında entegre bir yaklaşımla hareket edilmesi ve toplumsal ve ekonomik etmenler ile su ve toprak kaynaklarının korunmasının gözetilmesi,
- v) Tarımsal kalkınmada çevreye zararın asgariye indirilmesi; uygun üretim metodları ve teknolojinin kullanılması; bunların sağlanabilmesi için gerekli teşvik sistemi ile yasa ve yönetmeliklerin düzenlenip uygulamaya konulması,
- vi) Küçük ölçekli teşebbüsleri ve sanayi teşvik için ekonomik araçlardan yararlanılması ve buna yönelik kurumsal mekanizmalarla teşviklerin geliştirilmesi.

Hedefler

- i) Bölge'deki ekonomik koşulları mümkün olan en ileri düzeyde geliştirecek şekilde yatırımların artırılması,
- ii) Sağlık ve eğitim hizmetlerinin, ülke düzeyine ulaşılacak biçimde geliştirilmesi,
- iii) Yeni istihdam olanakları yaratılması,

- iv) Kentlerdeki yaşam kalitesine ve kentsel ve toplumsal altyapının, daha sağlıklı kentsel çevreler yaratılmasına olanak tanıyacak biçimde iyileştirilmesi,
- v) Kırsal altyapının, sulamada sürdürülebilir gelişmeye olanak tanıyacak biçimde geliştirilmesi;
- vi) Bölge içi ve bölgelerarası ulaşılabilirliğin artırılması,
- vii) Mevcut ve yeni kurulacak sanayilerin altyapı gereksinimlerinin karşılanması,
- viii) Suyun, toprağın, havanın ve bunlarla ilişkili eko-sistemlerin öncelikli olarak korunması,
- ix) Karar alınmasında ve proje uygulamasında halk katılımının geliştirilmesi.

GAP Bölge Kalkınma Planı bu ilke ve hedefler bağlamında geliştirilmiş bir plandır. Ana hedefi eşitlik ve hakkaniyet ilkeleri çerçevesinde çevreyi ve kaynakları koruyup geliştirerek geliri ve refahı artırmak, dezavantajlı kesimleri gözetmek ve kalkınmaya entegre etmek, kalkınmanın her aşamasında özel sektör ve halk katılımını ve sürdürülebilirliği sağlamaktır.